



ČESKÁ REPUBLIKA  
**ROZSUDEK**  
**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a JUDr. Mariana Kokeše ve věci

žalobce: **Slavkovský pivovar s.r.o., IČ 29313678**  
sídlem U Mlýna 1422, 684 01 Slavkov u Brna  
zastoupený daňovým poradcem Ing. Petrem Hýblem  
sídlem Svatoborská 496, 697 01 Kyjov

proti  
žalovanému: **Generální ředitelství cel**  
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2020, č. j. 20898/2020-900000-312,

**takto:**

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

**Odůvodnění:**

**I. Vymezení věci**

1. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti platebním výměrům Celního úřadu pro Jihomoravský kraj (dále jen „celní úřad“ nebo „správní orgán prvního stupně“) ze dne 4. 4. 2019, č. j. 129590/2019-530000-32.3, na daň z piva za zdaňovací období listopad 2018 ve výši 77 792 Kč, ze dne 4. 4. 2019, č. j. 129616/2019-530000-32.3, na daň z piva za zdaňovací období prosinec 2018 ve výši 59 203 Kč, ze dne 15. 5. 2019, č. j. 185119/2019-530000-32.3, na daň z piva za zdaňovací období leden 2019 ve výši 91 329 Kč, ze dne 20. 6. 2019, č. j. 225735/2019-530000-32.3, na daň z piva za zdaňovací období únor 2019 ve výši 79 987 Kč, ze dne 24. 7. 2019, č. j. 283219/2019-530000-32.3, na daň z piva za zdaňovací období březen 2019 ve výši 87 204 Kč, ze dne 24. 7. 2019, č. j. 283953/2019-530000-32.3, na daň z piva za zdaňovací období duben 2019 ve výši 96 428 Kč a ze dne 18. 9. 2019, č. j. 346467/2019-530000-32.3, na daň z piva za zdaňovací období květen 2019 ve výši 110 673 Kč.
2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že společnost Hořava plus s.r.o. (dále jen „Hořava plus“) je jediným společníkem s obchodním podílem 100 % žalobce. Zároveň je společnost Hořava plus jediným společníkem s obchodním podílem 100 % společnosti DESTILA, s.r.o. (dále jen „DESTILA“). Společnost DESTILA se dne 28. 4. 2017 stala společníkem s obchodním podílem 70 % společnosti MATOCHA spol. s r.o. (dále jen „MATOCHA“), která byla provozovatelem pivovaru, a to do 29. 11. 2018. Dne 12. 11. 2018 došlo ke změně společníka společnosti MATOCHA. Na základě této změny byl vymazán obchodní podíl společníků A. M. a M. M. (oba s obchodním podílem 15 %) s tím, že novým společníkem se stal žalobce, a to s obchodním podílem 30 %. Současně se změnou podílnictví se nově ke stejnému datu stal jednatelem společnosti MATOCHA J. H., nar. X, který je zároveň jednatelem žalobce. Dne 29. 11. 2018 opětovně došlo ke změně obchodního podílu ve společnosti MATOCHA, kdy žalobce získal v této společnosti obchodní podíl 100 %. Na základě těchto skutečností žalovaný dospěl k závěru, že žalobce bylo v posuzovaných zdaňovacích obdobích třeba považovat za malý závislý pivovar, neboť zcela jednoznačně naplnil podmínky hospodářské a právní závislosti (§ 82 odst. 2 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních ve znění pozdějších předpisů; dále jen „zákon o spotřebních daních“). Z tohoto důvodu nemohl žalobce úspěšně uplatňovat sníženou sazbu spotřební daně. Neboť žalobce se ve svém odvolání zařazuje mezi podnikatelskou skupinu (a nepřímou tak hovoří o spolupráci), kterou tvoří s pivovarem MATOCHA, je dle žalovaného nutné zdůraznit, že česká právní úprava neumožňuje, pro účely uplatnění snížené sazby spotřební daně, spolupráci malých pivovarů, tedy pivovarů závislých. Nárok na sníženou sazbu spotřební daně není podle § 82 odst. 5 zákona o spotřebních daních upřen spolupracujícím malým nezávislým pivovarům, a to za dodržení tam uvedených striktních podmínek. Tímto ovšem žalobce v posuzovaném období nebyl.

## II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Žalobce ve včas podané žalobě namítá nesprávné právní posouzení věci správními orgány, což má dle žalobce za důsledek nezákonnost napadených rozhodnutí. Žalovaný i celní úřad mají totiž za to, že pokud v jednom podnikatelském seskupení jsou zastoupeni dva a více výrobců piva, pak bez ohledu na celkový výstav a další okolnosti nemohou být zařazeni mezi malé nezávislé pivovary.
4. Žalobce je 100% dceřinou společností společnosti Hořava plus. Žalobce i společnost MATOCHA až do 28. 4. 2017 neměly nic společného. Obě společnosti provozovaly pivovarský provoz, měly svůj okruh dodavatelů, zákazníků, odběratelů a žádné vzájemné

kontakty. Chovaly se tedy naprosto nezávisle. Z hlediska zákona o spotřebních daních obě požívaly statut malého nezávislého pivovaru. Dne 12. 11. 2018 se žalobce stal společníkem společnosti MATOCHA s podílem 30 % a dne 29. 11. 2018 se žalobce stal společníkem společnosti MATOCHA s podílem 100 %. Společnost MATOCHA se stala 100% dceřinou společností žalobce. I nadále se však obě společnosti chovaly stejně jako předtím, tedy naprosto nezávisle. Dne 8. 3. 2019 byl sepsán notářský zápis Projektu fúze sloučením s rozhodným dnem 1. 1. 2019, společnost MATOCHA se sloučila s žalobcem, nástupnickou společností se stal žalobce. Sloučení bylo do obchodního rejstříku zapsáno 1. 6. 2019. Žalobce zdůrazňuje, že až do tohoto dne se obě společnosti chovaly zcela nezávisle. Žalobce k tomu dodal, že se společností MATOCHA jsou výrobci piva, jejichž roční výstavy jsou přibližně 3200 hl a 500 hl piva. Už z toho je vidět, že množství vyrobeného piva jednotlivě i celkově je naprosto zanedbatelné. Oba pivovarské provozy jsou úplným výrobním celkem, jemuž nechybí žádná součást nezbytná pro výrobu piva. I poté, co obchodní podíly společnosti MATOCHA přešly na žalobce, zůstaly provozy, výroba a ostatní záležitosti včetně výrobního programu jednotlivých výrobců piva místně i personálně oddělené a beze změn a výrobci nadále na výrobě piva nespolečně pracovali.

5. Žalobce namítá, že žalovaný i správní orgán prvního stupně po celou dobu správního řízení postupovali ryze formalisticky. Žalovaný upřednostnil jazykový výklad před teleologickým, nezkoumal a neaplikoval smysl a účel právních předpisů, a tím porušil základní zásady správy daní. Správní orgány se nezajímaly o velikost výstavu piva, zda docházelo ze strany jiných subjektů k ovlivňování nákupu, výroby, prodeje, distribuce a podobně, zda docházelo ke společným postupům a akcím, zda byly uzavřeny např. ovládací smlouvy a smlouvy o převodu zisku, tedy zda výrobci piva jednali závisle.
6. Žalobce odkázal na důvodovou zprávu k ustanovení § 82 o spotřebních daních, která praví, že *„[p]ro posouzení nezávislosti ve smyslu tohoto ustanovení, je nutné zkoumat i existenci smluv a dohod, které by ji mohly ovlivnit. Jedná se např. o ovládací smlouvu, smlouvu o nájmu nebo o prodeji pivovaru, případně o personální propojení. Všechny tyto podmínky bude nutné sledovat komplexně, aby bylo možné přesné posouzení toho, zda se jedná o právní nebo hospodářskou závislost, či nikoliv.“* Z uvedeného žalobce dovozuje, že zákonodárce předpokládá komplexní analýzu a přesné posouzení, které mu se správní orgány zdaleka vyhnuly a neprokázaly tak závislost ve světle skutečného obsahu právního jednání.
7. Žalobce dále upozorňuje na skutečnost, že právní předpisy nijak nedefinují pojem pivovar, a není tedy jasné, co vše je za pivovar považováno. Podle názoru žalobce je nelogické, aby mateřská společnost byla závislá na dceřiné společnosti. Jiné předpisy (např. zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích) a zejména praxe určuje závislý vztah naopak, tj. dceřiná společnost je závislá na mateřské společnosti.
8. Žalobce namítl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí na mnoha místech přináší jen domněnky, ale skutečné důkazy o narušení hospodářské soutěže nebo čehokoliv jiného žalovaný nepodal.
9. Dále žalovaný uvedl, že smyslem a účelem směrnice Rady 92/83/EHS o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů (dále jen „směrnice“) je společný přístup zemí EU ve věci snížených sazeb jako podpory pro malé výrobce piva a tím i spotřebitele, současně by také neměla být narušena hospodářská soutěž v rámci trhu a také by mělo být zabráněno, aby některé podnikatelské skupiny zneužívaly zvýhodnění, jež jim nepatří, např. existencí mnoha pivovarů s lehce podlimitní výrobou piva či existencí

velkého pivovaru, který bude zřizovat malé, satelitní pivovary, závislé na velkém pivovaru. K tomu žalobce namítá, že aby směrnice naplnila svůj smysl a účel, musí být také rozumně implementována a aplikována, a proto by měl být kromě jiných podmínek posuzován celkový výstav piva za celou skupinu, tak jak to předpokládá čl. 4 odstavec 2 věta poslední směrnice. Jen tak bude zajištěno, aby podnikatelské skupiny s více pivovary s naprosto marginálním výstavem nebyly podrobeny základní sazbě spotřební daně, jež by pak měla rdousící efekt. V posuzovaném případě zapojením dalšího pivovarského provozu s naprosto zanedbatelným výstavem zcela jistě nedošlo ke zvýhodnění díky velikosti a k narušení hospodářské soutěže s ohledem na celkový výstav piva už vůbec ne.

10. Žalobce dále uvedl, že směrnice rovněž neobsahuje definici pojmu pivovar. Tato okolnost byla telefonicky konzultována s odborníkem na právo EU z Katedry mezinárodního práva a evropského práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, doc. JUDr. F. K., Ph.D., vedoucím této katedry. Podle jeho názoru by jako nejvhodnější z pohledu smyslu a účelu dotčených předpisů vyhovovala taková definice, že pivovarem se rozumí soubory majetku potřebných pro výrobu piva, třeba i ve formě samostatných obchodních společností, jež jsou na samém vrcholu struktury ovládány jednou osobou či skupinou osob. Tím by byla naplněna i poslední věta odstavce 2 článku 4 směrnice, totiž že pokud spolupracují dva nebo více malých (nikoliv nutně nezávislých) pivovarů a jejich společný výstav nepřekročí 200 000 hl, mohou být tyto pivovary považovány za jediný malý nezávislý pivovar.
11. Žalobce dodal, že posouzení závislosti je velmi relativní a záleží na dalších souvisejících skutečnostech. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Soudního dvora EU (dále také „SDEU“) ve věci C-83/08 *Glückauf Brauerei GmbH*. Žalobce má za to, že směrnici je nutno vykládat pozitivně, v první řadě i ve světle judikatury a k restrikci přistupovat až v případě jejího zneužití. Cílem kritéria nezávislosti je zajistit, aby ze snížené daňové sazby měly prospěch pivovary, pro které velikost představuje znevýhodnění.
12. Z celého daňového řízení dle žalobce vyplývá, že směrnice není transponována do českého právního řádu dobře. A pokud ano, tak je nevhodná její aplikace v praxi. Ukazuje se, že pokud mohla být malým pivovarům poskytnuta úleva ve formě nižší sazby spotřební daně, tak zákonodárce úmyslně přijal přísnější úpravu, než stanovuje směrnice.
13. Žalobce dále konstatuje, že psané právo, tedy zákon o spotřebních daních, a jeho aplikace jde proti zdravému rozumu. Do dubna roku 2017 byli oba výrobci piva považováni za nezávislé. Od června 2019 je žalobce, tedy výrobce piva po fúzi se dvěma pivovarskými provozy opět považován za nezávislý pivovar. A doba mezi tím ne, přitom uvnitř těchto výrobců piva se nic nezměnilo. Nijak se nezvětšili, nerozšířili, nezmenšili, dál si žijí svým životem, jako žili kdysi. Nezměnily se osoby ani obsazení, pivovarské provozy patří do stejné skupiny. A dalším paradoxem je dle žalobce fakt, že skupina s pivovarskými provozy soustředěnými do jednoho právního subjektu s výstavem piva do 200 000 hl může být malým nezávislým pivovarem, ale v posuzovaném případě skupina s výstavem do 5 000 hl, tj. výstavem do 2,5% limitního množství nikoliv.
14. Žalobce závěrem uvedl, že žalovaný nesprávně právně posoudil podmínky pro zařazení žalobce jako malého nezávislého pivovaru. Nevíme-li co je pivovar, tím méně pak víme, co je malý nezávislý pivovar. Dále žalovaný dle žalobce neunesl ani důkazní břemeno o skutkových podmínkách – jak se dotčené pivovarské provozy skutečně ovlivňovaly, jak spolupracovaly, jak se žalovaným tvrzená závislost skutečně projevovала. Ve svém

rozhodování se žalovaný soustředil na přemrštěný formalismus namísto toho, aby jednal v duchu základních zásad daňového řízení uvedených v daňovém řádu i v duchu judikatury soudů ČR.

15. Z výše uvedených důvodů má žalobce i nadále za to, že splňuje podmínky pro malý nezávislý pivovar a navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí celního úřadu zrušil.

### III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

16. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobní námitky v podstatě kopírují odvolací námitky žalobce a s ohledem na jejich vypořádání v napadeném rozhodnutí odkazuje v plném rozsahu na odůvodnění svého rozhodnutí.
17. V reakci na žalobcovu opakovanou tvrzení o „naprosté nezávislosti“ žalovaný připomíná, že sám žalobce hovoří o podnikatelském seskupení jeho jako mateřské společnosti a dceřiné společnosti pivovaru MATOCHA. Navíc byl žalobce a společnost MATOCHA personálně propojeny pivovary prostřednictvím J. H., který v posuzovaných zdaňovacích obdobích zastával funkci jednatele v obou společnostech.
18. Žalovaný zastává názor, že žalobce a pivovar MATOCHA tvořící podnikatelské seskupení byli v postavení fakticky zvýhodněných subjektů proti jiným malým pivovarům, pivovarům jakkoli nepropojeným, svou velikostí skutečně znevýhodněným. Jejich strukturální propojenost byla logicky přínosem jak pro žalobce, tak pro pivovar MATOCHA. Působením na společném trhu usilují společně o zlepšení své pozice, společně zvyšují konkurenceschopnost. Žalovaný nemůže přistupovat k těmto faktům po vzoru žalobce, tedy přehlédnout či těmto skutečnostem nepřičknout všechny důsledky z personální a majetkové provázanosti vyplývající.
19. Žalovaný soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.
20. V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že i ve vyjádření žalovaný setrvává na čistě formalistické argumentaci, proto i žalobce setrval na svých žalobních bodech.
21. Žalovaný v doplnění svého vyjádření odkázal na rozsudek SDEU ze dne 28. 10. 2021 ve spojených věcech C-221/20 a C-223/20 a dodal, že ve svém vyjádření k žalobě, jakož i v napadeném rozhodnutí, zastává názor, že pro případ relevantní a rozhodná právní úprava spolupráce pivovarů je pouze národní právní úprava v § 82 odst. 5 zákona o spotřebních daních. Ta ovšem neumožňuje (na rozdíl od čl. 4 odst. 2 věta druhá směrnice) uplatnit sníženou sazbu spotřební daně spolupracujícím malým závislým pivovarům, za které byl žalobce spolu s pivovarem MATOCHA v rozhodných zdaňovacích obdobích (tj. listopad 2018 až květen 2019) žalovaným považován.

### IV. Posouzení věci soudem

22. Krajský soud, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného a shledal, že žaloba **není důvodná**.
23. Předmětem sporu je otázka, zda žalobce splňuje podmínky pro zařazení do kategorie malého nezávislého pivovaru ve smyslu § 82 zákona o spotřebních daních, přičemž skutková zjištění žalovaného nejsou mezi stranami sporná.
24. Podle § 82 odst. 1 zákona o spotřebních daních platí, že „[m]alým nezávislým pivovarem je pivovar, jehož roční výroba piva, včetně piva vyrobeného v licenci, není větší než 200 000 hl a

*splňuje tyto podmínky: a) není právně ani hospodářsky závislý na jiném pivovaru; b) nadzemní ani podzemní provozní a skladovací prostory nejsou technologicky, či jinak propojeny s prostorami jiného pivovaru.“*

25. Ustanovení § 82 odst. 2 zákona o spotřebních daních pak praví, že „[p]ivovar je právně nebo hospodářsky závislý, pokud a) vlastní více než 50 % podílu na čistém majetku nebo disponuje více než 50 % hlasovacích práv jiného pivovaru; b) chybí některý hlavní výrobní provozní soubor v pivovaru, nebo c) byla uzavřena jakákoliv dohoda, z níž lze dovodit přímou nebo nepřímou hospodářskou nebo právní závislost na jiném pivovaru.“
26. Podle § 82 odst. 5 zákona o spotřebních daních „[s]polupracují-li dva nebo více malých nezávislých pivovarů a jejich společná roční výroba nepřevyší 200 000 hl, považují se tyto pivovary za jeden malý nezávislý pivovar.“
27. Článek 4 odst. 1 směrnice uvádí, že „[č]lenské státy mohou uplatňovat snížené sazby daně, které mohou být diferencovány podle ročního výstavu dotyčných pivovarů, na pivo vystavené malými nezávislými pivovary za následujících omezení:
- snížené sazby se neuplatní na podniky, které vyrábějí více než 200000 hl ročně,
  - snížené sazby, které mohou poklesnout pod minimální sazbu, nesmí být přitom sníženy více než o 50 % pod základní vnitrostátní sazbu spotřební daně.
28. Dle čl. 4 odst. 2 směrnice platí, že „[p]ro účely nižších sazeb se ‚malým nezávislým pivovarem‘ rozumí pivovar, který je právně a hospodářsky nezávislý na jakémkoli jiném pivovaru, který využívá provozních prostor, jež jsou fyzicky umístěny odděleně od jakéhokoli jiného pivovaru, a který nevyrábí značkové pivo v licenci. Spolupracují-li však dva nebo více malých pivovarů a jejich společný roční výstav nepřekročí 200000 hl, mohou být i tyto pivovary považovány za jediný malý nezávislý pivovar.“
29. A dle čl. 4 odst. 3 směrnice „[č]lenské státy zabezpečí, aby případné nižší sazby, které zavedou, platily stejně i pro pivo dovezené na jejich území z malých nezávislých pivovarů nacházejících se v jiných členských státech. Zejména musí zajistit, aby na žádnou jednotlivou dodávku z jiného členského státu nebyla uvalena vyšší daň než na odpovídající vnitrostátní dodávku.“

#### IV. A) Nesprávná implementace směrnice

30. Nejprve posoudil námitku nesprávné implementace směrnice do vnitrostátního práva.
31. K povaze čl. 4 odst. 2 směrnice soud odkazuje na rozsudek SDEU ve spojených věcech C-221/20 a C-223/20, *A Oy, B Oy*. V něm SDEU odpovídal na otázky Nejvyššího soudu Finska, zda čl. 4 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že členský stát, který podle tohoto ustanovení uplatňuje u piva vyráběného malými nezávislými pivovary snížené sazby spotřební daně, musí uplatňovat také ustanovení o společném zdanění malých pivovarů obsažené v čl. 4 odst. 2 druhé větě této směrnice, nebo zda je uplatňování tohoto ustanovení ponecháno na uvážení tohoto členského státu, resp. zda má čl. 4 odst. 2 druhá věta směrnice přímý účinek. Soudní dvůr v citovaném rozsudku zdůraznil nutnost výkladu čl. 4 odst. 2 směrnice v celém jeho kontextu, s přihlédnutím k cílům a obecné systematické unijní právní úpravy. Dospěl k závěru, že „čl. 4 odst. 2 druhá věta směrnice 92/83 musí být vykládán v tom smyslu, že členský stát, který do svého právního řádu promítl možnost stanovenou v čl. 4 odst. 1 této směrnice používat snížené sazby spotřební daně u piva vyráběného malými nezávislými pivovary, není nicméně povinen považovat za jediný malý

*nezávislý pivovar dva nebo více malých pivovarů, které spolupracují a jejichž společný roční výstav nepřesahuje 200 000 hektolitrů.“*

32. Podle soudu je výše citovaný rozsudek plně aplikovatelný na projednávaný případ. Vyplývá z něj, že členské státy mají možnost (nikoliv povinnost) uplatňovat na svém území snížené sazby spotřební daně z piva. Pokud této možnosti využijí, je zcela na jejich uvážení, zda sníženou sazbu daně vztáhnou i na spolupracující malé pivovary, tak jak uvádí čl. 4 odst. 2 věta druhá směrnice, či zvolí úpravu jinou, resp. nezohlední spolupráci malých pivovarů vůbec.
33. Český zákonodárce možnosti uplatňovat snížené sazby daně pro malé nezávislé pivovary využil. Spolupráci dvou a více pivovarů do výstavu nepřesahujícího limit stanovený směrnicí však pro účely aplikace snížené sazby daně váže na podmínku nezávislosti malých spolupracujících pivovarů. Oproti směrnici, která sníženou sazbou daně opravňuje zdanit spolupracující „malé pivovary“ bez dalšího, je tuzemská právní úprava přísnější, neboť umožňuje sníženou sazbu aplikovat jen při spolupráci „malých nezávislých pivovarů“ definovaných v § 82 odst. 1 zákona o spotřebních daních, a to za předpokladu, že jejich společný výstav nepřekročí limit 200 000 hl ročně. Přestože tuzemská právní úprava žalobci neumožňuje využít snížených sazeb daně, nejedná se o úpravu, která by byla se směrnicí v rozporu. Jak totiž bylo vyloženo v bodě 25 rozsudku *A Oy, B Oy*, směrnice nestanoví povinnost členských států považovat spolupracující (závislé) pivovary za malý nezávislý pivovar, pokud jejich roční výstav nepřekročí limit 200 000 hl, a ponechává členským státům v této otázce diskreci. K nesprávné implementaci směrnice tak nedošlo.
34. Do zákona byla včleněna výjimka pro malé nezávislé pivovary s úmyslem podpořit sníženou sazbou daně pouze tradiční malé pivovary, nezávislé hospodářsky a technologicky na jiném pivovaru. Z důvodové zprávy k zákonu o spotřebních daních vyplývá, že v § 82 „*se definují tzv. „malé nezávislé pivovary“, jejichž pivo je zdaňováno zvýhodněnými sazbami spotřební daně. Základními podmínkami pro uznání pivovaru jako malého nezávislého jsou výroba piva včetně piva vyrobeného v licenci nejvýše do 200 000 hl ročně, právní a hospodářská nezávislost a neexistence propojení s jinými pivovary*“ (viz sněmovní tisk 317/0, 4. volební období 2002-2006, [www.psp.cz](http://www.psp.cz)). Zákonodárce se tak nerozhodl podpořit sníženou sazbou daně všechny pivovary vyrábějící pivo do limitu 200 000 hl, ale jen malé pivovary, které nejsou právně ani hospodářsky závislé na jiném pivovaru, resp. nejsou s jiným pivovarem technologicky propojeny. Jak potvrdil SDEU v rozsudku *A Oy, B Oy*, charakter směrnice je v tomto směru opravňující a je zcela na členském státu, zda a v jaké podobě možnost spolupráce dvou pivovarů s výstavem nepřesahujícím limit 200 000 hl zohlední sníženou sazbou daně. Přestože je tuzemská úprava restriktivnější než úpravy jiných členských států (např. Německo, Polsko), jedná se o implementaci přípustnou.
35. Soud tak uzavírá, že směrnice byla řádně implementována do české právní úpravy (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 2. 2022, č. j. 30 Af 46/2020-85, všechna zde uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). Námitka tak není důvodná.

#### *IV. B) Statut malého nezávislého pivovaru*

36. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že žalobce nelze považovat za malý nezávislý pivovar a přiznat mu sníženou sazbu daně.

37. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul, že u žalobce byl na základě strukturální a personální provázanosti s pivovarem MATOCHA naplněn důvod uvedený v § 82 odst. 2 písm. c) zákona o spotřebních daních. Žalovaný v rozhodnutí konstatoval, že „*ukazatelem, proč nelze na odvolatele oprávněně pohlížet jako na nezávislý pivovar je, zjednodušeně řečeno, faktická personální provázanost, ze které, stejně jako celní úřad, i odvolací orgán vyvozuje vzájemnou právní závislost odvolatele a pivovaru MATOCHA. Jediným jednatelem odvolatele je J. H. (r. X), který je zároveň jediným jednatelem pivovaru MATOCHA (k datu 12. 11.2018), přičemž jediným společníkem odvolatele je Hořava plus s.r.o. (vlastní 100 % obchodního podílu odvolatele; ve společnosti Hořava plus s.r.o. vlastní J. H. (r. X) 25 % obchodního podílu, je jedním ze tří společníků této společnosti a je jedním ze dvou jednatelů této společnosti). Společníkem pivovaru MATOCHA je Slavkovský pivovar s.r.o. (k datu 12. 11. 2018 vlastní 30% obchodního podílu; 70 % obchodního podílu vlastní DESTILA s.r.o. jako druhý společník – ve společnosti DESTILA s.r.o. je jediným společníkem Hořava plus s.r.o., když vlastní 100 % obchodního podílu společnosti DESTILA s.r.o.; jediným jednatelem T. H. (r. X); k datu 29. 11. 2019 Slavkovský pivovar s.r.o. vlastní 100 % obchodního podílu na pivovaru MATOCHA; k datu 12. 11. 2018 je jediným jednatelem pivovaru MATOCHA J. H. (r. X).*“ Žalovaný tedy jasně dovodil, že mezi žalobcem a pivovarem MATOCHA existoval vztah právní závislosti takové povahy, že mohl ovlivnit schopnost uvedených pivovarů samostatně přijímat obchodní rozhodnutí (zejm. přímé personální propojení přes jednatele J. H. (nar. roku X). Žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel ze závěrů vyslovených v rozsudku SDEU ve věci C-83/08, *Glückauf Brauerei* (body 33, 35).
38. Aby mohla být žalobci přiznána snížená sazba spotřební daně z piva, je nutné, aby kumulativně splnil zákonné podmínky pro přiznání statutu malého nezávislého pivovaru uvedené v § 82 odst. 1 zákona o spotřebních daních, tj. podmínku výstavu a podmínku hospodářské a právní nezávislosti na jiném pivovaru.
39. Soudní dvůr EU v rozsudku ve věci *Glückauf Brauerei* konstatoval, že situace „*kteřá se vyznačuje existencí strukturálních propojení mezi různými pivovary z hlediska obchodních podílů a hlasovacích práv a která vede k tomu, že tatáž osoba vykonávající řídicí funkce v několika dotčených pivovarech může, nezávisle na svém skutečném chování, ovlivňovat přijímání jejich obchodních rozhodnutí, vylučuje, že tyto pivovary mohou být považovány za navzájem na sobě hospodářsky nezávislé ve smyslu čl. 4 odst. 2 směrnice 92/83.*“
40. Žalobce v podané žalobě nezpochybňuje, že postupně získával obchodní podíl pivovaru MATOCHA, přičemž sám žalobce označuje pivovar MATOCHA jako „*dceřinou společnost*“. Závěr žalovaného o tom, že je u žalobce dán důvod závislosti na jiném pivovaru dle § 82 odst. 2 písm. c) zákona o spotřebních daních tak ob stojí. S ohledem na právní a majetkovou propojenost žalobce s pivovarem Matocha není sporu o tom, že žalobce nelze považovat za malý nezávislý pivovar ve smyslu § 82 odst. 1 zákona o spotřebních daních, neboť nesplňuje podmínku stanovenou v § 82 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních. Pro přiznání snížené sazby daně totiž nestačí, že roční výstav žalobce nepřekročí 200 000 hl ročně, není-li současně splněna podmínka nezávislosti na jiném pivovaru. Kumulativní splnění těchto podmínek přitom vyplývá přímo z čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice.
41. Žalobce zdůrazňuje, že se správní orgány nijak nezabývaly účelem směrnice, a že je zákon o spotřebních daních vykládán čistě formalisticky. K tomu soudu uvádí, že úprava snížené sazby daně pro malé nezávislé pivovary je výjimkou z obecného pravidla, a proto je třeba ji vykládat restriktivně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2020,

č. j. 10 As 115/2020-44). Podmínka nezávislosti pivovaru je zákonem dána z důvodu zabránění možného narušení hospodářské soutěže (což je i požadavkem výkladových ustanovení směrnice). Není však povinností žalovaného či celního úřadu (a ani to není v jejich kompetenci), aby zkoumali, zda k narušování hospodářské soutěže dochází. Směrnice, stejně jako český zákonodárce, tak předchází možnému narušení hospodářské soutěže právě přísnými pravidly výjimky z obecného pravidla.

42. Soud rovněž nepřisvědčil námitce žalobce, že z důvodu, že zákon nedefinuje pojem pivovar, je pravidlo nejasné. Z definice poskytnuté doc. JUDr. F. K., Ph.D., na kterou žalobce odkazuje v žalobě, vyplývá, že by se jeden pivovar mohl skládat z více obchodních korporací, které by disponovaly částí potřebného vybavení pro výrobu piva, a byly na samém vrcholu struktury ovládány jednou osobou či skupinou osob. Tato situace však vůbec nedopadá na situaci žalobce. Sám žalobce označuje sebe za pivovar a společnost MATOCHA za druhý pivovar, navíc v žalobě uvádí, že jednali na sobě zcela nezávisle (viz také bod 39 napadeného rozhodnutí). Pivovarem je dle soudu technologický celek vyrábějící pivo. Jelikož pak žalobce i pivovar MATOCHA vyráběli pivo zcela nezávisle, jak píše žalobce, jde nepochybně o dva pivovary, které jsou však právně a hospodářsky na sobě závislé, jak správně vyhodnotil žalovaný. Zákon na rozdíl od směrnice neumožňuje spolupráci závislých pivovarů s přímým dopadem na sníženou sazbu spotřební daně z piva (§ 82 odst. 5 zákona o spotřebních daních s těmito důsledky dovoluje jen spolupráci malých nezávislých pivovarů), tedy pro posouzení naplnění zákonných podmínek pro přiznání snížené sazby spotřební daně z piva, je spolupráce jakýchkoliv pivovarů zcela irelevantní. Jak bylo výše uvedeno, český zákonodárce využil možnosti zpřísnění podmínky uvedené ve směrnici. A ustanovení o spolupracujících pivovarech je tak využitelné, jen pokud dva pivovary mají status malého nezávislého pivovaru ve smyslu § 82 odst. 1 zákona o spotřebních daních, a spolupracují např. v oblasti propagace, odbytu apod., aniž by však byly ve vztahu hospodářské závislosti či provozní propojenosti. Žalobce ani pivovar MATOCHA však nejsou malými nezávislými pivovary vzhledem k jejich vzájemné právní závislosti. Nesplňují proto hypotézu předpokládanou § 82 odst. 5 zákona o spotřebních daních a ani vzájemnou spolupráci nemohou dosáhnout statutu malého nezávislého pivovaru. Jak správně uvedl žalovaný v bodě 40 a 47 napadeného rozhodnutí, součet jejich výstavů je proto zcela nerozhodný.
43. Soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že žalobce nesplnil zákonné požadavky pro přiznání statutu malého nezávislého pivovaru vymezené v § 82 zákona o spotřebních daních. Přestože splňuje podmínku kvantitativní povahy vztahující se k výstavu, s ohledem na hospodářskou a právní závislost pivovaru MATOCHA nesplňuje podmínku kvalitativní povahy. Závěr žalovaného o tom, že žalobce není oprávněn uplatňovat snížené sazby spotřební daně z piva, proto ob stojí.

#### V. Závěr a náklady řízení

44. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
45. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad

rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

**Poučení:**

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. srpna 2022

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.  
předsedkyně senátu